

Spis treści

Przyjaciel Maschadowa (<i>Umar Ajbartujew</i>)	9
Sanitariuszka (<i>Rubati Mitsajewa</i>)	77
W służbach Iczkerii (<i>Hasan Islamow</i>)	131
Czeczeńska Republika Iczkerii – mapy	183
Kalendarium współczesnego konfliktu rosyjsko-czeczeńskiego	185

Trzy „obrazki”, trzy relacje z zapomnianej wojny, z zapomnianej tragedii małego, wielkiego narodu. Czeczeni – mało ich, ledwie może milion. Po dwóch wojnach, jakie wytoczyło im w ciągu ostatnich 16 lat Imperium, jest ich jeszcze mniej. Ubyło około 200-250 tysięcy. Jak łatwo to napisać. Nie sposób natomiast sobie tego wyobrazić. Chociaż można próbować – to tyle, ile ofiar polskich w Powstaniu Warszawskim. Czeczeni, jak Polacy w 1944, walczą „tylko” o wolność swojego narodu. Trzy wstrząsające w swej prostocie i bezpośredniości relacje z tej walki pomagają naszej wyobraźni, naszej – jeśli można tak powiedzieć – moralnej wyobraźni. Możemy zobaczyć, jak zabija się naród.

prof. Andrzej Nowak

Trzy historie, dwóch mężczyzn i kobieta, Czeczenów walczących w – chyba najokrutniejszych – wojnach końca XX i początku XXI wieku. Ale to nie są typowe historie wojenne. To historie wpłątanych w nią ludzi, nie marzących wcześniej o walce z karabinem w dłoni. Współczesna literatura wojenna chyba nie zna tak wstrząsającej (i tak znakomicie napisanej) relacji, jak Rubati Mitsajewej, pięknej i bogatej blondynki, tracącej na wojnie dzieci, ratującej życie swoim i wrogom. Jakaż szkoda, że to nie beletrystyka! To prawda.

Krystyna Kurczab-Redlich